

Beslutsdatum
2017-04-18
Ändring av stängningsdatum
2018-05-18

Darienummer
2017/00232

Vi förändrar arbetsmarknaden

Europeiska socialfonden

Stöder projekt som motverkar utanförskap och främjar kompetensutveckling.

Utlysning för ESF Nationellt, programområde 1, specifikt mål 1.1:
”Inkluderande arbetsplatser inom välfärdssektorn”

Utlysning

Utlysningen omfattar 30 miljoner kronor. Projektets medfinansieringsgrad ska uppgå till 53 procent.

Utlysningen öppnar den 20:e april 2017 och stänger den 30:e augusti 2017, kl. 16.00. Projekttiden är högst 2,5 år (30 mån) med möjlighet till förlängning.

Projekten ska bidra till kompetensförsörjning i välfärdssektorn genom att arbetsplatser inom denna sektor utvecklas och organiseras för att kunna ta emot arbetskraft med särskilda behov av matchning - i detta fall för att ta till vara arbetskapacitet hos personer med ohälsa, funktionsnedsättning eller språksvårigheter.

Projekten ska bedrivas utifrån en nationell ansats med möjlighet till regional och lokal verksamhet.

Projektidéerna förväntas grunda sig på evidens och erfarenhet från tidigare insatser och projekt. Projekten förväntas ha en innovativ ansats och resultera i konkreta, hållbara och långsiktiga förändringar till gagn för individ och samhälle och ett hållbart arbetsliv.

Projekten har möjlighet att inkludera transnationellt samarbete eller utbyte med annat medlemsland i EU i sitt arbete.

Projekten ska genomföras med utgångspunkt i Socialfondens horisontella principer; jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering för att säkra projektresultat i enlighet med ”Europa 2020-strategin.”

Endast en organisation i projekten står som projektägare. Dock behöver projekten inkludera flera aktörer relevanta för hållbar och långsiktig förändring och utveckling av arbetsmarknaden. Dessa aktörer kan ta del av ESF-stöd inom ramen för statsstödsreglerna.

Europeiska Socialfonden stöder projekt som motverkar utanförskap och främjar kompetensutveckling

Beslutsdatum
2017-04-18
Ändring av stängningsdatum
2018-05-18

Darienummer
2017/00232

Bakgrund och problembeskrivning

Utlysningen grundar sig på resultat och erfarenheter från den tidigare utlysningen "Framtidens välfärd", vilken genomfördes 2015, med projektverksamhet under 2016. Detaljerade resultat från dessa projekt återfinns på ESF-rådets webbplats i "Projektbanken".

Kompetensförsörjning är en central fråga för framtidens välfärd. Allt färre ska försörja allt fler och medelåldern hos Sveriges arbetskraft ökar. Det sker också en geografisk ålderskoncentration där storstadsregioner och större städer i högre grad har tillgång till arbetskraft i arbetsför ålder. Avfolkningen från delar av landet och stark befolkningstillväxt i andra påverkar arbetsmarknadsstrukturen och skapar olika utmaningar i små och medelstora kommuner jämfört med storstadsregioner och större städer.

Den största bristen på arbetskraft (i antal) finns i storstäder och storstadsregioner. Samtidigt är efterfrågan på utbildad arbetskraft särskilt kännbar i små och medelstora kommuner. Dessutom ökar pressen på välfärdssystemen genom att bland annat vårdbehoven i samhället blir större och ofta mer krävande. För att service inom välfärdssektorn ska kunna upprätthållas är en av möjligheterna att bredda rekryteringsbasen till alla personer som finns tillgängliga i arbetskraften. I denna utlysningen handlar det om att inkludera arbetskraft hos människor med funktionsnedsättning, ohälsa eller lägre kunskaper i svenska.

Tillgången och efterfrågan på arbetskraft med rätt kompetens påverkas bland annat av könsuppdelningen på arbetsmarknaden. Det finns till exempel ett stort rekryteringsbehov inom vård och omsorg, men rådande könsstereotypa uppfattningar leder till att få män utbildar sig till dessa yrken och i stället riskerar arbetslöshet. Uppmärksamhet behöver också riktas mot förekomsten av könsstereotypa sök- och matchningsmönster. Investeringar i utbildning och kompetensutveckling är avgörande för vår framtida konkurrenskraft och välfärd och behöver utgå från individers och arbetsmarknadens behov av och möjligheter till utveckling.

Arbetsplatser med låg sjukfrånvaro kännetecknas av, och att de lyckats integrera frågan om, hälsa och ett hållbart arbetsliv i den dagliga verksamheten och i arbetsplatsens långsiktiga strategier. För att göra detta krävs bland annat ett arbetsmiljöarbete som på ett systematiskt sätt beaktar arbetsplatsens förutsättningar för god hälsa.

Beslutsdatum
2017-04-18
Ändring av stängningsdatum
2018-05-18

Diarienummer
2017/00232

Breddad rekrytering och kompetensförsörjning till välfärdssektorn

Nyttjande av arbetskraft hos personer med särskilda behov av matchning till följd av ohälsa, funktionsnedsättning eller bristande språkkunskaper kan bidra till kompetensförsörjning i välfärdssektorn.

Nedan följer ett antal exempel på områden som kan vara relevanta att arbeta med i projekt inom ramen för utlysningen:

- Utveckling och implementering av metoder och organisatoriska modeller för inkluderande arbetsplatser
- Kompetensutveckling för nyckelpersoner och personal för att förbättra organisatoriska förutsättningar för en inkluderande arbetsplats
- Utveckling av ledarskap för aktivt inkluderande arbetsgivare
- Att i organisationer och arbetsplatser arbeta med fördomar, attityder och bemötande gentemot anställda och kollegor med funktionsnedsättning, ohälsa eller bristande språkkunskaper
- Utarbetning och implementering av metoder för hur vardagsnära stöd och handledning på arbetsplatsen ska utformas.
- Alternativt andra idéer och sociala innovationer för att utveckla inkluderande arbetsplatser i välfärdssektorn utifrån ett kompetensförsörjningsperspektiv

Förväntade resultat och effekter

- Projekt ska resultera i konkreta insatser, så som implementerade arbetsmetoder eller modeller för hur personer med särskilda behov av matchning, i detta fall personer med ohälsa, funktionsnedsättning eller bristande språkkunskaper, ska inkluderas på arbetsplatsen ur ett kompetensförsörjningsperspektiv.
- Projekten ska resultera i att deltagande arbetsplatser tagit fram konkreta planer för hur och när personer med behov av särskilt behov av matchning ska inkluderas och rekryteras till deras organisation.

Europeiska Socialfonden stöder projekt som motverkar utanförskap och främjar kompetensutveckling

Beslutsdatum
2017-04-18
Ändring av stängningsdatum
2018-05-18

Darienummer
2017/00232

- Projekten förväntas bidra till att bryta mönster vad gäller könsstereotypa och diskriminerande strukturer på arbetsplatser. Arbete med att medvetandegöra människor om den könssegregerade arbetsmarknadens normer och mekanismer, till exempel föreställningar om vem som är mest lämpad att jobba var, skapar också bättre förutsättningar för kompetensförsörjning i välfärdssektorn
- Förväntade effekter av projektens insatser är långsiktiga och hållbara system för att möjliggöra breddad rekryteringsbas för kompetensförsörjning och ett hållbart arbetsliv inom välfärdssektorn.
- En långsiktig förväntad effekt av insatserna är attraktiva, friska arbetsplatser där inkluderande arbetssätt och strukturer, gynnar samtliga individer oavsett arbetskapacitet, vilket i sin tur ger goda förutsättningar för kompetensförsörjning och produktiv verksamhet i välfärdssektorn.

Transnationellt samarbete och utbyte

I EU 2020-strategin betonas vikten av närmare samarbete mellan unionens medlemmar för att uppnå målen om en smart, hållbar och inkluderande tillväxt för alla. Därför kan projekt som beviljas i denna utlysning gärna omfatta transnationellt samarbete, det vill säga projektaktiviteter tillsammans aktörer från andra medlemsstater. Transnationellt samarbete kan användas både som verktyg för innovation, kunskapsinhämtning och spridning av resultat och idéer.

Integrerat arbete med jämställdhet, tillgänglighet, icke diskriminering och hållbar utveckling – horisontella principer

Socialfondens horisontella principer är en förutsättning för att målen för Europa 2020-strategin ska uppnås och grundar sig i våra mänskliga rättigheter. Att praktiskt arbeta med horisontella principer innebär att genomgående analysera all sin projektverksamhet utifrån principernas olika perspektiv:

Europeiska Socialfonden stöder projekt som motverkar utanförskap och främjar kompetensutveckling

Beslutsdatum
2017-04-18
Ändring av stängningsdatum
2018-05-18

Diarienummer
2017/00232

Lika möjligheter och icke-diskriminering

I svensk lagstiftning finns skydd mot diskriminering som har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder.

Det finns också krav på att arbetsgivare ska vidta aktiva åtgärder för att förhindra diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter vad gäller kön, etnisk tillhörighet och religion eller annan trosuppfattning. Det ska finnas en god kunskap om förekomst av och mekanismer bakom diskriminering och att denna kunskap används i utformning och genomförande av projekten.

Rutiner och metoder som främjar lika möjligheter och säkerställer att diskriminering inte förekommer ska tillämpas. Målet är att projekten främjar icke-diskrimineringsperspektivet i sin verksamhet genom att kunskap om diskriminering används i utformning och genomförande av projekten.

Jämställdhet

En jämställdhetsanalys visar skillnader mellan kvinnors och mäns situation på eller utanför arbetsmarknaden och vilka orsakerna till dem är. I den *europiska standarden för jämställdhet* framgår vad analysen ska innehålla, vidare hur denna analys ska kopplas till mål, genomförande, uppföljning och utvärdering.

Standarden för jämställdhet är ett verktyg som systematiskt visar hur jämställdhet "görs" eller integreras i relation till Socialfondens alla arbetsprocesser – från det att styrdokument skrivs på EU-nivå, till det att projekt genomförs. En svensk version av Standarden framtagen för Socialfonden och utvecklad av Svenska ESF-rådet. Den är anpassad till svenska förhållanden och är omarbetad och kortare. Här finns också olika checklistor för bedömning av program och projekt. Standarden finns att ladda ner här: <http://www.esf.se/sv/Vara-fonder/Socialfonden1/Overgripande-information-om-socialfondsprogrammet/Horisontella-kriterier/Jamstalldhetsintegrering/>

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning eller nedsatt arbetsförmåga

En tillgänglighetsanalys ska bidra till ett ökat arbetskraftsutbud som tar tillvara och ger möjligheter för fler personer med funktionsnedsättning att få arbete på lika villkor. Målet är att projektet främjar tillgänglighetsperspektivet i sin verksamhet genom att identifiera och undanröja hinder för tillgänglighet och möjliggöra för personer med olika funktionsnedsättningar att bli delaktiga i projektets insatser.

Europeiska Socialfonden stöder projekt som motverkar utanförskap och främjar kompetensutveckling

Beslutsdatum
2017-04-18
Ändring av stängningsdatum
2018-05-18

Darienummer
2017/00232

Tillgänglighetsperspektivet har följande dimensioner:

- Tillgängliga lokaler innebär att arbetsplatsen är utformad så att alla kan ta sig fram och fungera på ett enkelt sätt i sin arbetssituation
- Tillgänglig verksamhet avser sådant som påverkar hur människor mår: till exempel arbetstider, arbetsmiljö, arbetsklimat, arbetsfördelning, organisering och ledarskap, attityder och värderingar
- Kommunikativ tillgänglighet innebär att alla ska kunna höra och delta i diskussioner
- Informativ tillgänglighet handlar om att utforma information som alla kan tillgodogöra sig.

Hållbar utveckling (Ekologiskt)

Frivilligt att arbeta med i projekten.

Beskrivning av analys- och planeringsfas, genomförandefas och avslutsfas

Projekttiden inleds med en analys- och planeringsfas (max 4 månader) och avslutas med en avslutsfas (1-2 månader). Den huvudsakliga projektiden däremellan består av en genomförandefas.

Endast en ansökan görs för samtliga tre faser. Syfte och innehåll i de olika faserna ska anges i ansökans tidplan samt att det tydligt ska framgå i ansökan hur lång tid projektet bedömer att de behöver för respektive fas.

Syftet med en analys och planeringsfas är att göra nödvändigt förberedelsearbete inför ett projektgenomförande. I analys- och planeringsfasen ingår alltså att mobilisera aktörer och planera genomförandet.

Beslutsdatum
2017-04-18
Ändring av stängningsdatum
2018-05-18

Diarienummer
2017/00232

I genomförandefasen genomförs och tillämpas metodutvecklingsarbetet och projektverksamheten i syfte att uppnå de resultat och effekter projekten eftersträvar. Arbetet ska baseras på underlaget från analys och planeringsfasen.

I avslutsfasen genomförs slutlig dokumentation, slutrapport, slutförande av utvärdering, ekonomisk slutredovisning och spridning av resultat samt implementering. Visst innehåll kan ingå i och/eller överlappas mellan projektets tre faser.

Obligatorisk avstämning

Från analys- och planeringsfasen ska projektägaren redovisa en rapport till Svenska ESF-där följande punkter ska ingå:

- Fördjupad problemanalys som inkluderar de horisontella principer
- Plan över projektorganisation samt bildande av styrgrupp
- Uppdaterad tid- och aktivitetsplan där aktiviteterna tydligt kopplas till projektets förväntade resultat och effekter

Avstämningsrapporten ska godkännas av ESF-rådet för att genomförandefasen ska kunna fortskrida.

Utvärdering

Alla insatser som finansieras av medel från Europeiska socialfonden ska följas upp och utvärderas. Projektutvärderingen, ska som huvudregel, avropas från Svenska ESF-rådets ramavtal. I projektansökan ska en budget för utvärdering och uppföljning avsättas. Det konkreta utvärderingsupplägget utformas efter bifall till projektet och upphandling av utvärderingstjänster sker i samråd med Svenska ESF-rådet. I ansökan behöver den sökande enbart ge en översiktlig bild av utvärderingsupplägget och beskriva:

- Hur utvärderingen och dess resultat ska användas, bidra till genomförandet av projektet och stärka utvecklingsarbetet i projektet och hos relevanta mottagare.
- Hur uppföljnings- och utvärderingsaktiviteterna ska bidra till att stärka möjligheterna för att projektresultaten får avsett genomslag

Beslutsdatum
2017-04-18
Ändring av stängningsdatum
2018-05-18

Diarienummer
2017/00232

- Vilka resurser som är avsatta för uppföljning och utvärdering samt för återföring av resultat.

Ytterligare riktlinjer och vägledning gällande uppföljning och utvärdering tillkommer i samband med bifall. Information om uppföljning och utvärdering finns beskrivet på www.esf.se

Projekt som beviljas i denna utlysning kan utöver ovanstående, komma att inkluderas i en klusterutvärdering.

Urvalskriterier

- Projektet ska bidra till utlysningens och programmets mål och förväntade resultat. Ansökan ska även beskriva hur projektet utgått från målgruppens och aktörernas behov i sin problemformulering.
- Projekt som direkt eller indirekt bidrar till att bryta könsstereotypa mönster på arbetsmarknaden eller att motverka demografiska obalanser bör prioriteras.
- Det ska finnas relevant kapacitet och kompetens hos projektorganisationen.
- Projektet ska uppfylla kraven som ställs vid ansökningstillfället gällande principer för lika möjligheter. För jämställdhet ska även standarden för jämställdhetsintegrering följas.
- Projektet ska grunda sig i en problem- och behovsanalys.
- Projektet ska vara väl förankrat och ha säkrat ägarskap och utpekade mottagare för resultat.
- Projektet och dess resultat ska vara kostnadseffektiva.
- Projektet och dess resultat ska vara utvärderingsbara.

Utöver ovanstående urvalskriterier finns för nationella utlysningar ytterligare vägledande principer för urval:

- Insatserna ska vara väl motiverade för ett nationellt genomförande, det vill säga att de problem som ska lösas ska kräva insatser eller åtgärder av nationell karaktär. Utgångspunkten är att Socialfondens nationella medel ska förstärka och utveckla den nationella arbetsmarknadspolitiken.
- Satsningarna ska vara väl förankrade hos nationella aktörer och insatserna ska ske i samverkan med dessa. Utgångspunkten är att Socialfonden åstadkommer en större strukturpåverkan när arbetet utvecklar nationella myndigheters och andra nationella aktörers arbete gentemot Socialfondens målgrupper.

Europeiska Socialfonden stöder projekt som motverkar utanförskap och främjar kompetensutveckling

Beslutsdatum
2017-04-18
Ändring av stängningsdatum
2018-05-18

Darienummer
2017/00232

- Satsningarna ska tillvarata och utgå från befintliga koncept eller organiseringsformer i så stor utsträckning som möjligt, men kan anpassas till nya sammanhang eller andra målgrupper.
- Satsningarna ska genomföras på flera nivåer (lokalt, regionalt, nationellt och transnationellt) där den nationella nivån är obligatorisk tillsammans med minst en ytterligare nivå. Utgångspunkten är att sammanhållna flernivåssatsningar ger möjlighet att kraftsamla i förändringsarbetet och att påverka så att önskade effekter uppnås.
- Resultat av tidigare insatser, projekt, forskning eller utredningar ska ha analyserats och ligga till grund för satsningarna. Där det är relevant kan förberedande projekt i mindre skala genomföras av eller i samverkan med universitet, högskola, annan relevant forskningsmiljö eller kunskapsorganisation. Utgångspunkten är att tillvaratagande av tidigare gjorda erfarenheter, forskning och omvärldsbevakning ökar möjligheterna att insatserna ska föra utvecklingen framåt.
- Satsningar inom programområde 1 ska bidra till målen både för programområde 1 och 2, genom att exempelvis omfatta prioriterade kvinnor och män i programområde 2. Utgångspunkten är att målgruppen för programområde 2 bäst främjas när insatserna integreras med satsningar på redan sysselsatta där ökad sysselsättning och höjd arbetskraftskompetens hänger samman med en ökad tillväxt.

Förutsättningar för projektens genomförande

Budget

De schabloner och enhetskostnader som Svenska ESF-rådet publicerar tillsammans med budgetmallen är tvingande.

Säkerställande av medfinansiering

I projektansökan ska anges hur medfinansieringen kommer att säkerställas och vad den kommer att bestå av. I samband med beredning av ansökan kommer Svenska ESF-rådet att säkerställa och bedöma angiven medfinansiering. Det är därför viktigt att ansökan innehåller aktuella och kompletta kontaktuppgifter till angivna medfinansierare.

Europeiska Socialfonden stöder projekt som motverkar utanförskap och främjar kompetensutveckling

Beslutsdatum
2017-04-18
Ändring av stängningsdatum
2018-05-18

Darienummer
2017/00232

Statsstöd

Ekonomiskt stöd från Europeiska socialfonden omfattas av EU:s regler om statsstöd. Statsstödsreglerna ska garantera att EU:s inre marknad fungerar, det vill säga att det finns gemensamma regler för konkurrens, offentlig upphandling och statsstöd.

Möjligheterna att lämna ekonomiskt stöd till näringslivet regleras och bedöms enligt gällande fördrag och förordningar.

EU:s statsstödsregler sätter alltså ramarna för medlemsstaternas möjligheter att med offentliga medel kunna stödja en viss verksamhet. Det gäller också för Sverige. Reglerna finns i artiklarna 107-109 i EUF-fördraget (Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt). Där fastställs att statsstöd är förbjudet om det inte uppfyller vissa på förhand bestämda undantag. Syftet med reglerna är att se till att konkurrensen på EU:s inre marknad inte snedvrids.

Det offentliga kan dock ge stöd till vissa utpekade områden utan att först behöva vänta på EU-kommissionens godkännande. För att kunna göra det måste stödet utformas enligt de krav som anges i den allmänna gruppundantagsförordningen.

Vidare får stöd även lämnas som ett stöd av mindre betydelse i enlighet med de förutsättningar som anges i kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse (förordningen om stöd av mindre betydelse).

En redogörelse för sådant statligt stöd inklusive stöd av mindre betydelse som företag som deltar i insatsen mottagit de senaste tre åren ska bifogas ansökan om stöd. Stöd av mindre betydelse så kallat försumbart stöd till ett företag/organisation/förening får inte överstiga 200 000 euro under en treårsperiod.

Statsstöd är när det offentliga (det vill säga staten, kommuner eller landsting) stöttar en ekonomisk verksamhet med offentliga medel och det resulterar i att mottagaren får en fördel gentemot andra aktörer på marknaden, genom att det gynnar en viss verksamhet eller produktion. Det gäller till exempel om endast vissa sektorer eller branscher får stöd. Stödet måste också ha en potentiell påverkan på konkurrensen och på handeln mellan EU:s medlemsstater. Dessa krav är dock mycket lågt ställda och är oftast uppfyllda när någon har fått en viss fördel.

Begreppet ekonomisk verksamhet ska tolkas mycket brett och omfattar varje organisation – oavsett juridisk form, ägande eller finansiering – som med eller utan vinstsyfte köper eller säljer varor eller tjänster på en eller flera marknader.

Beslutsdatum
2017-04-18
Ändring av stängningsdatum
2018-05-18

Darienummer
2017/00232

Även offentliga aktörer – staten eller kommunala organ – kan alltså bedriva ekonomisk verksamhet. Detsamma gäller till exempel en stiftelse, en ideell verksamhet eller en idrottsförening. Vissa mottagare kan uppvisa kriterier av både ekonomisk och social karaktär. Det gäller särskilt områden som vård, skola och omsorg, vilka i sin kärna är icke-ekonomiska, men där det också förekommer områden med marknadselement som kan utgöra ekonomisk verksamhet. I samtliga fall måste alltid en individuell bedömning göras.

Kostnadseffektivitet och lagen om offentlig upphandling (LOU)

Samtliga stödsökande ska vid köp av varor och tjänster verka för att kostnadseffektivitet uppnås. Stödsökande som är upphandlande enheter enligt LOU ska även tillämpa denna lag inom projektverksamheten. Stödsökande i den ideella och privata sektorn är normalt inte berörda av LOU. Här krävs istället att man kan visa att man har agerat på i övrigt affärsmässiga villkor, vilket i normalfallet innebär att köp av varor och tjänster ska utsättas för konkurrens och att principerna om likvärdighet, icke diskriminering, öppenhet, ömsesidigt godkännande samt proportionalitet beaktas så att kostnadseffektivitet uppnås. En preliminär upphandlingsplan och eventuella samverkansavtal ska bifogas ansökan.

Insatser av regionalfondskaraktär

Projekten kan planera för insatser som annars skulle finansierats av regionalfonden, under förutsättning att dessa kostnader är nödvändiga och direkt kopplade till projektet. Upp till 49 procent av projektbudgeten är möjlig att avsätta för insatser av regionalfondskaraktär.

Ansökan

Du ansöker om stöd för ditt projekt direkt i vår internetjänst *Projektrummet*. För att kunna använda Projektrummet måste du ha ett användarkonto. Om du inte har ett sedan tidigare skapar du det direkt i Projektrummet via ESF-rådets webbplats; esf.se.

Eventuella bilagor samt missiv skickas antingen per post till Svenska ESF-rådet, Box 471 41, 100 74 Stockholm eller via e-post till esf@esf.se. Vid frågor kring denna utlysning kontaktas Hanna Hörnlund eller Marianne Öberg-Håkansson via fornamn.efternamn@esf.se.